gaia

Tidsskrift for International Solidaritet
Nr. 68 - Vinter 2010

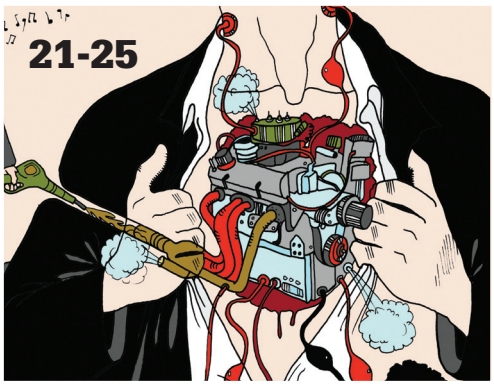
PUSH!
Klima-dom skubber grænsen for vold

GADDAFI
EU's nye grænsevagt

TRAFIKHIERARKI
Infrastrukturel disciplinering

INDHOLDSFORTEGNELSE

GAIA nr. 68 - vinter 2010

03 Godt nytår

04 Push! Klima-dom skubber grænsen for vold

10 Banansocialisme skaber håb for flygtninge

15 Gaddafi er EU's nye grænsevagt

21 infrastrukturel disciplinering

26 Reportage fra fangekonferencen

28 Oprøret som ikke vil dø

gaia

GAIA udgives fire gange årligt af Internationalt Forum (IF). IF er en ungdomsorganisation, der siden 1970 har været aktiv i oplysningsarbejde om fortrinsvis den 3. Verden, indsamlingsarbejde til folkelige organisationer og frihedsbevægelser, protestkampagner mod krænkelser af menneskerettigheder samt udsending af unge til arbejde i folkelige organisationer i den 3. Verden. Geografisk er arbejdet koncentreret om Latinamerika, Mellemøsten, Sydøstasien, EU og Baskerlandet.

Redaktion:
Anne Rehder, Esben Frost, Eskil Halberg, Kirstine Mose, Lars Gaardsøe, Lærke Anbert og Tobias Frost.

Artiklernesindhold udtrykker ikke nødvendigvis redaktionens holdning.

Oplag: 2000
Tryk: Eks-Skolens Trykkeri ApS.
ISSN: 0908-2492

Internationalt Forum
Griffenfeldsgade 41
2200 København N
Tlf: 35 37 18 89

@: gaiaredaktionen@internationaltforum.dk
www.internationaltforum.dk

Medlemsskab af IF inkl. GAIA-abonnement: 100 kr. pr. år. Særskilt Abonnement: 200 kr pr. år

GODT NYTÅR

Årtiets sidste nummer af Gaia leverer et miks af analyser og artikler, der får dig ind i det nye år med stil.
FN's klimatopmøde COP16 blev i al ubemærkethed afsluttet ved, at de 192 deltagende lande verificerede en vag og uambitiøs klimaaftale. Som det eneste land protesterede Bolivia over udfaldet af topmødet, og udtalte, at "Cancun-teksten er en hul og falsk sejr, der blev tvunget igennem uden konsensus, og konsekvensen af teksten vil blive målt i menneskeliv."
Det ser derfor ud til at årets klimatopmøde er blevet en lige så stor fiasko som COP15 for et år siden i København.
Begivenhederne under Klimatopmødet i København kan imidlertid få vidtrækkende konsekvenser for retten til at protestere i Danmark. Det er retssagen mod klimaaktivisterne Tannie Nyboe og Stine Gry Jonassen et tydeligt eksempel på. Gaia sætter fokus på de politiske konsekvenser af retssagen i artiklen PUSH!
Gaia bringer endvidere analyser af den aktuelle udvikling indenfor EU's grænsekontrol og den trafikale infrastruktur. Artiklen 'Gaddafi er EU's nye grænsevagt' sætter fokus på, hvordan EU rykker grænsekontrollen væk fra det europæiske kontinent i forsøget på at stoppe illegal migration. Artiklen 'Infrastrukturel Disciplinering' diskuterer blandt andet, hvordan organiseringen af trafikken regulerer os som mennesker. I artiklen 'Banansocialisme skaber håb for flygtninge' beskrives, hvordan colombianske flygtninge skaber nye muligheder for sig selv i Venezuela.
I året der er gået har Gaia haft temabladene Internationalt Forum 40 år, racisme og politiske fanger. Gaia har i årets løb fået en del nye redaktionsmedlemmer og vi arbejder i øjeblikket på at forbedre Gaia på både indholds- og layoutsiden. Hvis du har ideer til emner Gaia skal sætte fokus på, så kontakt redaktionen.

BP's boreplatform Deepwater Horizon brænder, april 2010

PU

SH!

KLIMA-DOM SKUBBER GRÆNSEN FOR VOLD

Et år efter Klimatopmødet i København er der faldet dom i sagen mod talspersonerne for demonstrationen "Reclaim Power - Push for Climate Justice", Tannie Nyboe og Stine Gry Jonassen. De to klimaaktivister blev dømt i en sag, der handler om retssikkerhed, definitioner af vold, retten til at protestere og civilulydighed. Og det er en dom, der kan få konsekvenser for fremtidigt politisk arbejde.

Kirstine Mose

Push!. Sådan lød råbet fra ladet af en højtalervogn foran Bella Centeret d. 16. december 2009. Et råb, som kom til at markere starten på et langstrakt retsligt forløb, som foreløbigt sluttede knap et år senere, den 25. november 2010. Der blev sat et midlertidigt punktum i sagen, da de to talspersoner for det globale klimanetværk Climate Justice Action (CJA) blev idømt en betinget fængselsstraf på fire måneder hver.

De brænder byen ned

For at forstå sagen og dommen er det nødvendigt at træde et skridt tilbage i historien. Forløbet startede nemlig længe inden Klimatopmødet i København (COP15). Det danske politi skulle i forbindelse med COP15 løse det, der er blevet betegnet som dets største opgave nogensinde. Det blev understreget af en tillægsbevilling for 2009 på 637 mio. kr. til poli-

RECLAIM POWER

Climate Justice Action (CJA), et globalt netværk af sociale bevægelser og grupper, mobiliserede og opfordrede til protester under Klimatopmødet i december sidste år, for at udfordre de politiske forhandlinger i Bella Centret og kræve retfærdige løsninger på klimaproblemerne. Den 16. december organiserede CJA demonstrationen Reclaim Power - Push for Climate Justice for at give en stemme til de folk, der er mest berørt af klimaforandringerne, men som ikke blev hørt indenfor i Bella Centeret. Ved hjælpe af ikke-voldelig civil ulydighed, ville man på kreative måder skabe sig vej til parkeringspladsen foran Bella Centeret og mødes med delegerede, der kom indefra. Her ville man sammen holde et folkemøde, som ville komme med andre løsninger på klimaproblemerne. Reclaim Power - Push for Climate Justice! brugte samme ikke-voldelige civil ulydighedsmetoder, som er kendt fra tidligere masseaktioner som Luk Lejren og G13.

tiet. I offentligheden blev der tegnet et billede af voldelige, udenlandske aktivister, der ville indtage København og brænde byen ned. Alt blev kørt i stilling for at kunne sætte hårdt ind overfor de formodede voldelige demonstranter. Der blev lånt og indkøbt udstyr i stor stil. Politiet skulle vise, at de havde kontrol. Kontrol over topmødet, protesterne og byen.

Men intet skete. Der kom intet ud af topmødet i Bella Centeret. Demonstrationerne forløb fredeligt. Byen stod ikke i brand. Politiet blev både nationalt og internationalt kritiseret for deres intensive brug af præventive anholdelser og voldsomme adfærd overfor demonstranter. Efter, at masseanholdelserne blev kritiseret i Amnestys internationale årsrapport, stod politiet tilbage med et negativt image. De havde derfor brug for at retfærdiggøre de mange forberedelser, deres voldsomme fremfærd og hundredevis af anholdelser og det generelle skræmmebillede, der var blevet skabt omkring topmødet.

Den fladmaste kuglepen

Det bringer os tilbage til det famøse "Push!", der blev råbt fra lydvognen den 16. december. Og i den kontekst bliver talspersonerne for den annoncerede store civil ulydigheds-demonstration, Reclaim Power - Push for Climate Justice, vigtige. De var synlige og udtalte sig åbent om planlagte aktioner og kritik af COP15 - processen og dens grundlag. Tusindvis af mennesker deltog i demonstrationen d. 16. december i forsøget på at kritisere og skabe et alternativ til forhandlingerne i Bella Centeret. Tannie Nyboe og Stine Gry Jonassen var de danske ansigter på en global klimabevægelse. Det var dem, politiet havde lettest ved at identificere og

finde. For politiet havde siddet til møder med de selvsamme aktivister inden COP15, hvor den ikke-voldelige civil ulydigheds-strategi blev fremlagt og gennemgået.

Thorkild Høyer, advokat for Stine Gry Jonassen og Tannie Nyboe, mener, at det mest kendetegnende for hele forløbet er, at det overhovedet har fundet sted: "Retssagen skulle slet ikke have fundet sted. For der skete jo ikke noget. Demonstrationen var karakteriseret ved åbenhed og ved at være fuldstændig fredelig," fortæller Thorkild Høyer.

I stedet mener Thorkild Høyer, at forløbet har været kendetegnet af absurditeter. Han peger blandt andet på de manglende beviser, der løbende blev trukket frem i sagen. Blandt disse var den fladmaste kuglepen, som flere af de politibetjente, der vidnede, mente at have set. Kuglepennen havde, ifølge politibetjentene, været i forlommen på en af deres kollegaer. Efter demonstrationen den 16. december havde den været så fladmast, at den ifølge politiet var et klart bevis for det pres, betjentene havde været udsat for. Kuglepennen blev dog aldrig fremlagt i retten.

Thorkild Høyer mener, at dommen over de to klimaaktivister er usædvanlig hård, set i lyset af tidligere demonstrationer: "Dommen er meget hård. Der er tale om begivenheder, som for få år siden ikke ville have fået politiet til at rynke øjenbrynene. Sagen indeholder ikke en fis. Hvis de havde opfordret til vold, ville det have været en anden sag, men der skete jo ingenting", siger Thorkild Høyer.

Anklageren i sagen, Jakob Buch-Jepsen, fortæller, at det var af afgørende betydning, at Stine Gry Jonassen og Tannie Nyboe var til stede under demonstrationen d. 16. december 2009. Det var både de forudgående udtalelser og tilstedeværelsen, der blev lagt til grund i dommen:

"Der er ingen tvivl om at ved, at de er der på selve demonstrationsdagen, hvor de opildner og opfodrer menneskemængden – det har været en af de afgørende forudsætninger for, at vi har rejst tiltale mod dem," siger Jakob Buch-Jepsen.

Københavns Politi mener samtidigt ikke, at man kan tale om talspersoner, men om anstiftere. Så snart en person har opfordret til en given handling, vil denne være anstifter, også hvis det er som talsperson i medierne:

"Jeg mener, at når man som talsperson opfordrer til vold mod politiet, så er man ikke længere talsperson, så er man anstifter. Det afgørende er, om man opfordrer til en strafbar handling, allerede i det øjeblik man kommer med opfordringen. Og der er intet som helst nyt i, at vi så helst forfølger anstifteren frem for gerningsmanden, da det er anstifteren, der ses strengest på," siger Politidirektør for København, Johan Reimann.

Et klart politisk signal

Under den afsluttende procedure i retssagen sagde politiets anklager, Jakob Buch-Jepsen, at man skulle sende et klart signal til aktivistkredse om, at det, de to aktivister var anklaget for, var vold: "Man havde på forhånd sagt, at det var en ikke-voldelig demonstration, og samtidigt sagt, at man ville skubbe sig gennem politiets afspærringer. Det er efter min opfattelse vold, og derfor var det vigtigt at sende et signal om, at det her er vold. I forbindelse med

denne her sag var det derfor et klart signal, som var nødvendigt at sende," uddyber Jakob Buch-Jepsen.

Også aktivisternes forsvarsadvokat, Thorkild Høyer, mener, at signalværdien i dommen er klar:

"Det handler jo om at vise, at demonstrationer, som hattedamen fra Hellerup går til, det er helt fint, for de er pæne, mens andre metoder, hvor der kan være lidt puffen frem og tilbage, det tolereres ikke. Men et demokratisk samfund skal kunne rumme lidt puffen, og der skal være plads til begge dele."

Og det signal, der sendes med dommen, kan få konsekvenser for fremtidigt politisk arbejde og retten til at demonstrere.

DOMMEN

Stine Gry Jonassen og Tannie Nyboe blev begge dømt 4 måneders betinget fængsel med prøveperiode på 1 år. De blev dømt for planlægning og afvikling af blandt andet demonstrationen d. 16. december, herunder at have givet anvisninger til deltagerne i demonstrationen fra en højtalervogn. I dommen gøres det gældende, at skub af en vis styrke er vold, og det var ifølge et flertal i byretten tilfældet. Dommen blev ikke afsagt i enighed, og et medlem af retten (ud af tre: en dommer og to domsmænd) mente, at de to tiltalte var talspersoner og ikke havde forsæt til udøvelse af vold mod politiet. Politiet har efter redaktionens afslutning, anket dommen til landsretten, og forløbet er derfor endnu ikke afsluttet.

Konsekvenser af dommen

Der var ingen personskade hos politiet, og der findes ingen dokumentation for materielle skader i forbindelse med Reclaim Power-demonstrationen. Alligevel har diskursen omkring, hvad vold er, ændret sig efter dommen, og det kan have konsekvenser for politiets adfærd overfor fremtidige demonstrationer. Det mener Thorkild Høyer, som frygter for, hvordan politiet i fremtiden vil bruge dommen: "Sagen kan få principiel betydning, da man kan frygte, at politiet med den her afgørelse i stigende grad vil gribe ind overfor den her type demonstrationer, som ikke er de pæne hattedame-demonstrationer."

Thorkild Høyer mener samtidigt, at der er tale om en ny praksis i forhold til politiets tidligere fremgangsmåde og definition af voldsbegrebet: "Det er klart en udvidelse af politiets forståelse af, hvad vold er, og en ny praksis på området. Der er ingen fast definition på området. Det er svært at forestille sig demonstrationer, hvor der ikke er lidt skubben. Demonstrationer er jo ofte en styrkeprøve mellem politiet og demonstranter."

At der skulle være tale om en ny praksis eller udvidelse af voldsbegrebet, afviser politidirektør Johan Reimann på det kraftigste. Han forklarer, at det er klart fastlagt i dansk ret, at

demonstrationer som Reclaim Power er vold. I stedet er grunden til, at arrangører af tidligere civil ulydighedsaktioner ikke er blevet sigtet, et spørgsmål om prioritering:

"Der er mange grunde til, at folk ikke pågribes. Det kan dels skyldes, at vi ikke når at få fat på dem, og dels, at vi har travlt med andre ting."

Hos Københavns Politi ligger man dog ikke skjul på, at man med dommen håber på at ændre opfattelsen af civil ulydighed:

"Jeg håber da, det har den konsekvens, at der nu ikke kan være tvivl om, at det nogen kalder civil ulydighed, hvor man forsøger at skubbe sig gennem politiets kæder, altså ikke har noget med civil ulydighed at gøre," siger Johan Reimann.

Thorkild Høyer understreger, at det endnu ikke er muligt at vide, hvilke præcise konsekvenser sagen vil få, og om den vil skabe præcedens på området: "Som byretsdom vil den have mindre effekt, og der kan også ske det, at politiet evaluerer situationen og finder ud af, at deres indgriben i forhold til topmødet var for overdrevet. Samtidigt er det svært at vide, om det her er udtryk for en ny linje fra politiets side, eller om det var en enkelt sag."

Han understreger samtidigt, at politiets adfærd ikke skal afholde folk fra at protestere: "Hvis folk skulle lave en lignende aktion, så ville det være strafbart, men det betyder jo ikke, at man ikke skal protestere. Demonstrationer er livsvigtige for at et demokrati kan fungere, og derfor er det meget problematisk med domme, der skræmmer befolkningen fra at demonstrere. Dommen betyder, at man kun kan lave denne her type aktioner, hvis man går under jorden eller bryder maskeforbuddet. Så det vil ikke længere være mærkeligt med anonyme talspersoner. Og det kan være problematisk for demokratiet," fortæller Thorkild Høyer.

Kirstine Mose er med i GAIA redaktionen
Billederne er taget af Synne Tonidas og udgivet under Creative Commons

Fakta

Colombias ultra-højreorienterede præsident gennem otte år, Álvaro Uribe, blev i august 2010 afløst af den tidligere forsvarsminister Juan Manuel Santos. Det skete efter et valg præget af svindel. Over halvdelen af de stemmeberettigede deltog ikke. Ifølge den britiske observatør-gruppe JFC er undertrykkelsen fortsat brutal under den nye præsident. Se mere på www.justiceforcolombia.org

BANANSOCIALISME SKABER HÅB FOR FLYGTNINGE

Den colombianske flygtning Amado Jirón står i spidsen for et forsøg på at opbygge et socialistisk mini-samfund ved bredden af Maracaibo-søen. Foto: Hilde Hylland.

Colombianske flygtninge strømmer over grænsen til nabolandet Venezuela. I den dampende varme bananzone ved Maracaibo-søen forsøger en flok flygtninge at skabe et socialistisk mini-samfund.

Ulrik Kohl

Kommunen Pulgar, ved den enorme Maracaibo-sø i Venezuela, er rig på to ting: bananer og flygtninge.

Dagen lang skramler lastbiler med tunge læs af grønne bananer rundt på vejene. Arbejdere med tykke bomuldshandsker lægger omhyggeligt bananerne på plads på ladet med den krumme ryg i vejret.

I dette hede, fugtige lavland vokser 70 procent af alle Venezuelas bananer. Nogle af bananplantagerne rækker helt ind til centrum af den livlige lille hovedby i kommunen, hvor brede halvtag sørger for at fodgængerne kan gå på fortorvet i behagelig skygge for middagssolen.

Overalt støder man på poloskjorter i socialistpartiets røde og hvide farver. Hvis nogen er i tvivl om, hvem der vandt det seneste valg i kommunen, er det bare at læse de broderede bogstaver på de røde polokraver: Pulgar er nu officielt en »socialistisk og bolivariansk kommune«. Sådan har det været siden 2008, hvor det for første gang lykkedes venstrefløjen med partiet PSUV i spidsen at erobre borgmesterposten.

En bananrevolution er brudt ud

De colombianske flygtninge i Pulgar er glade for at tage en del af æren for det politiske magtskifte. Det fortæller Amado Jirón, en vejrbidt colombianer med grå stænk i håret. Han har selv en særlig udgave af den rød-hvide poloskjorte på.

»Impulsando la revolución platanera«, står der tværs hen over ryggen – det betyder noget i retning af: »Gang i bananrevolutionen«.

Hjemme i Colombia sad Amado Jirón i byrådet for venstrefløjspartiet UP. Da sikkerhedstjenesten satte en massakre i værk, der kom til at koste omkring 4.000 af UP's ledende medlemmer livet, stak Amado Jirón af. Han fik tilbudt politisk asyl i Sverige, men takkede nej. I stedet slog han sig ned i Venezuelas banandistrikt.

I Pulgar har Amado Jirón fået sit politiske come-back. Han er netop blevet valgt som formand for en sammenslutning af de lokalråd, som Chávez-regeringen har udset til at spille en stadig større økonomisk og politisk rolle i landet. Og Pulgars nye socialistiske borgmester holder med god grund tæt kontakt til Amado Jirón.

Som frontfigur for de colombianske flygtninge i Pulgar, er Amado Jirón en mand man lytter til. Tre ud af fire indbyggere i kommunen er nemlig colombianere.

- Det er de colombianske vælgere, der bestemmer, hvem der bliver borgmester i Pulgar, konstaterer Amado Jirón tørt.

Millioner på flugt fra krig

FN beskriver flygtningekatastrofen i Colombia som en af de værste i verden. Colombia ligger nummer 1 på listen over lande med flest interne flygtninge. Officielle tal anslår, at mellem 4 og 5 millioner colombianere lever som flygtninge internt i Colombia – det svarer til over 10 procent af befolkningen.

Samtidigt driver borgerkrig og politisk vold i stigende grad også colombianere til udlandet, særligt til nabolandene Venezuela og Ecuador. Formanden for Venezuelas Flygtningekommission, Ydelfonso Finol, rapporterede i oktober 2010 at der opholder sig op mod 4 millioner

colombianske flygtninge på venezuelansk område.

Nogle flygtninge kommer fra områder, hvor der er direkte kampe mellem guerillabevægelserne FARC og ELN på den ene side og Colombias regeringshær på den anden. Men ifølge det colombianske landarbejder-forbund Fensuagro er størsteparten af flygtningene ofre for en form for udspekuleret jordrøveri.

Det drejer sig typisk om småbønder, der bliver fordrevet fra deres jord af militæret og af højre-militser i ledtog med myndigheder. Efterfølgende havner bøndernes jord i hænderne hos erhvervsfolk, der driver store plantager for at udvinde for eksempel biobrændstof og palmeolie. Også fagforeningsfolk og aktivister fra venstrefløjen står i særlig grad for skud i Colombia.

Død inden klokken syv

Bag en lille ståldør i centrum af Pulgar, skråt over for den obligatoriske statue af den sydamerikanske frihedshelt Simón Bolívar, holder de colombianske flygtninges forening til. Klimaanlægget stønner og hviner i det lille lokale, hvor væggene er nymalede og grønne.

Et colombiansk flag i gult, blåt og rødt er hængt op med store søm. Foreningen er rammen om flygtningenes forsøg på at skabe sig et nyt liv, uden at opgive de gamle politiske idealer.

Amado Jirón hører til blandt veteranerne. Han har levet i Pulgar i 20 år, og i mellemtiden er der bare kommet flere og flere flygtninge til. Og i den seneste tid er det begyndt at gå rigtigt stærkt.

- Hver dag kommer der nye til, fortæller han.

Én af dem er Samir Bello. Han har ikke været længe nok i Pulgar til helt at have vænnet sig til friheden. Han ankom for få måneder siden, med lejemordere i hælene og en dusør på sit unge hoved med det tætklippede hår. Hans brede hvide smil og hornbrillerne får ham til at ligne en ung Malcolm X.

Samir peger på én af de andre colombianeres kasket, der er prydet af en stor rød stjerne.

- Hvis jeg tager dén kasket på hjemme i Córdoba klokken fire om eftermiddagen, så er jeg død inden klokken syv om aftenen, siger han.

Samir Bello er én af de få i foreningen, der

Fakta: **IF arbejder med flygtninge**

Internationalt Forums Américagruppe besøgte på en studietur i november 2010 colombianske flygtninge i Venezuela. Formålet med besøget var at samle viden om flygtningenes selvorganisering og om mulighederne for at skabe international støtte til flygtningenes kamp for en fredelig og socialt retfærdig løsning på borgerkrigen i Colombia.
IF har tidligere samarbejdet med et herberg for unge politiske flygtninge i Colombias hovedstad Bogotá. Projektet er nu afsluttet.

har en uddannelse bag sig. To år på teknisk universitet blev det til, i et klima af knugende angst på grund af højre-militsernes politiske kontrol. Han nåede at se én af sine klassekammerater blive myrdet, ifølge Samir alene fordi vennen til et optog havde klædt sig ud som Ché Guevara.

Ingen i lokalet løfter øjenbrynene over Samirs historie. De har hørt den slags historier før.

Socialistisk flygtningeby

I løbet af eftermiddagen banker det med jævne mellemrum på foreningens dør, og solbrændte ansigter kigger ind. Rygtet har spredt sig om at foreningen er i færd med at bygge en ny bydel for flygtninge.

Amado Jirón og hans folk står nemlig også bag et kooperativ. Ny venezuelansk lovgivning favoriserer medarbejder-ejede virksomheder og tilbyder særlige kredit-fordele til kooperativer, og det har colombianerne i Pulgar tænkt sig at udnytte mest muligt.

- Det er let at få arbejde, det er svært at få en bolig, og det er umuligt at få papirer, siger Amado Jirón for at forklare flygtningenes situation i en nøddeskal.

Derfor er flygtninge-kooperativet ved at overtage en grund, hvor de med hjælp fra kommunen vil bygge huse til 400 colombianske familier. De fleste flygtninge har ingen problemer med at forsørge sig selv, for banan-industrien i Pulgar boomer, og der er masser af job.

Det helt store problem for mange af de nytilkomne er, at de venezuelanske myndigheder har trykket på pauseknappen, når det gælder om at få opholdstilladelse. Uden papirer er det umuligt lovligt at købe sig en bolig, men det problem vil colombianerne tackle ved at bygge deres nye bydel som én stor socialistisk andelsforening.

Blus mod banantyve

Næste skridt for flygtningene er at stable egne arbejdspladser på benene. Flere af flygtningene har en fortid i bananarbejdernes fagforening, og de ser store muligheder i at danne deres egne kooperativer i banan-markerne.

Mens mørket falder på i Pulgar, flammer blus op langs hovedvejen, der skærer sig igennem de endeløse rækker af bananpalmer. Mellem palmestammerne står store aluminiumsdåser fyldt med sand og diesel, som kan brænde hele natten igennem.

Det er for at holde banantyve væk – eller i det mindste sørge for at de ikke kan arbejde uforstyrret i ly af mørket, lyder forklaringen. Befolkningen i Pulgar vogter nidkært over det grønne guld, der vokser i palmerne.

Og bananrevolutionen? Den er først lige begyndt, lover Amado Jirón.

- Bananrevolutionen handler om, at vi ikke længere skal nøjes med at plukke bananer. Vi vil selv stå for den industrielle forarbejdelse. Vi vil lave bananchips og dén slags. Vi vil lave tekstil af fibrene i palmestammerne, siger han.

Ansigtet lyser op. For Amado jirón er der ingen ende på mulighederne i Bananland.

Ulrik Kohl er aktiv i Internationalt Forums América-gruppe.

GADDAFI ER EU'S NYE GRÆNSEVAGT

EU arbejder på at rykke grænsekontrollen væk fra det europæiske kontinent og ind i naboregionerne i forsøget på at stoppe migranter, længe før de når EU. Migranter gøres dermed til levende valuta i et beskidt politisk spil.

Anne Rehder

"Europa er i risiko for at blive sort med al den illegale migration. Det kan blive det rene Afrika."

Sådan sagde Libyens kontroversielle leder Muammar Gaddafi under et officielt besøg i Italien i august i år. "Det er meget farligt", tilføjede han, "Vi ved ikke, hvad der vil ske. Hvordan hvide og kristne europæere vil reagere på denne tilstrømning af sultende og uuddannede afrikanere." I samme åndedrag krævede Gaddafi 37 milliarder kroner af EU, til gengæld for at stoppe illegal migration fra Libyen.

To måneder efter, i oktober i år, indgik EU en aftale om at give Libyen 373 millioner kroner over de næste tre år.

Libyen har ikke underskrevet Flygtningekonventionen og flygtningelejrene i landet er stærkt kritiserede. I sommers smed Libyen FNs flygtningeorganisation UNHCR ud af landet, og proklamerede, at de flygtninge, der opholder sig i Libyen, er der illegalt. Hvis migranter pågribes af myndighederne bliver de, ifølge Amnesty International, placeret i uhumske og overfyldte detentionslejre og senere deporteret.

Færre krydser middelhavet

"Vi har stoppet invasionen" proklamerede en

Eksternaliseringen af grænserne er gået hånd i hånd med et sikkerhedsparadigme, hvor migranter betragtes som en potentiel sikkerhedsrisiko.

plakat fra det højrenationale italienske parti Lega Nord i marts 2010. Plakaten afbilleder et stort rustent skib overlæsset med migranter. I 2009 faldt antallet af migranter, der krydsede EU's grænser i Middelhavet med 17 procent. Et fald, der sandsynligvis skyldes, at EU's grænsekontrol i stigende grad er rykket væk fra EU og ind i nabolandene. Denne eksternalisering af grænserne er baseret på bilaterale aftaler mellem de sydlige lande i EU og ikke-EU lande, samt fælles tiltag på EU niveau. Det handler blandt andet om opbygning af flygtningelejre udenfor EU, deportationer, yderligere sikring af grænser og overvågning af migrantstrømme. EU fører i dag en stadig strengere grænsepolitik. Det sker selvom EU landenes økonomier i stigende grad er afhængig af migranters arbejdskraft.

På den italienske ø Lampedusa, der for mange migranter er det første møde med Europa, er der sket et fald i antallet af nytilkomne. Mens 30.000 ankom i 2008, var centret næsten tomt i oktober sidste år. Der meldes om en lignende udvikling på ankomststeder langs hele Middelhavet. Siden 1993 er 13.824 migranter døde som et resultat af europæisk migrationspolitik. Tallet stammer fra organisationen United Against Racism og er en opgørelse over dokumenterede dødsfald. Eksperter mener dog, at det reelle tal kan være op til tre gange så stort. Antallet af døde eksploderede i årene 2008-2009, men ser dog ud til at være faldet i indeværende år. Hvorvidt dette skyldes, at EU's eksternalisering af grænsekontrollen er begyndt at virke, eller det skyldes den økonomiske krise og udviklingen i konfliktsituationer rundt om i verdenen, er svært at vide. Migrationsstrømmene er under forsat forandring. Men tendensen er, at jo mere EU strammer grebet om de eksterne grænser, jo flere dør på deres vej ind i Europa.

En stor del af de migranter, der forsøger at komme ind i EU, har ret til beskyttelse. Sidste år fik mere end 50 % af de der ankom til Malta og Italien beskyttelsesstatus. Og samme år anmodede 250.000 mennesker om asyl i EU's 27 medlemsstater. Det svarer til halvdelen af de grænsevagter, der arbejder i EU.

En sikkerhedsrisiko

Eksternaliseringen af grænserne er gået hånd i hånd med et sikkerhedsparadigme, hvor migranter betragtes som en potentiel sikkerhedsrisiko. Der er er sket en eksplosion i tilførslen af midler til kontrol med EU's ydre grænser. Frontex, der har til ansvar at sikre grænserne er gået fra en bevilling på 6,2 mio. euro i 2005 til 80 mio. euro i 2010. Og EU's grænse i Middelhavet er efterhånden helt lukket, hvilket især gælder de mest brugte ruter over Gibraltarstrædet, eller mellem Libyen og Lampedusa. Det har ført til, at migrationsstrømmene i stigende grad finder andre veje. Frontex har iværksat Hera I, II og III, der er operationer til bevogtning af den vestafrikanske kyst og overvågning af migrationsstrømmene. Spanske, italienske, portugisiske og finske patruljebåde samt fly og helikoptere har overvåget lande, som Mauretanien, Senegal og Cape Verde, fra havet og luften. De bådflygtninge, der er blevet pågrebet, er sendt tilbage.

”Gaddafi er en nær ven af mig og Italien, han er en frihedens leder. Jeg er stolt over, at Italien er det førende land, når det kommer til import og eksport med Libyen.”

Silvio Berlusconi

Gaddafi og Berlusconi er bedste venner

Da EU's embargo mod Libyen blev hævet d. 11. oktober 2004, blev det gjort klart, at det var vigtigt at sikre et fremtidigt samarbejde om migration. Et par dage før var en gasledning mellem Libyen og Italien blevet indviet. Italiens præsident Silvio Berlusconi proklamerede ved indvielsen: ”Gaddafi er en nær ven af mig og Italien, han er en frihedens leder. Jeg er stolt over, at Italien er det førende land, når det kommer til import og eksport med Libyen.” I 2008 indgik Libyen og Italien en venskabsaftale, som en del af Italiens kompensation for at have været kolonimagt i landet. Siden, da er investeringerne eksploderet mellem de to lande og Libyen er nu en af de centrale investorer i den italienske bank- og energisektor.

Mens Gaddafi er kommet ind i den politiske varme, har et utal af organisationer udtrykt bekymring for menneskerettighedssituationen i Libyen. Organisationer som Human Rights Watch kritiserer kraftigt, hvordan migranter i Libyen udsættes for indespærringer, tilfældige anholdelser, tortur og massedeportationer. Libyen har

> **Hvordan EU vil sikre overholdelsen af menneskerettighederne på libysk territorium står hen i det uvisse.**

ingen asyllovgivning eller procedure.

Da EU i år besluttede at give Libyen 373 millioner kroner sagde EU kommissær for indre anliggende Cecilia Malmström: "Det er mit mål at sætte beskyttelse af grundlæggende rettigheder for alle mennesker, der er involveret i migration- og asylstrømme, i centrum for vores indsats i EU's samarbejde med Libyen." Og udvidelseskommissær Stefan Füle tilføjede: "Dette skridt er en del af det meget bredere samarbejde, vi forsøger at skabe sammen." Hvordan EU vil sikre overholdelsen af menneskerettighederne på libysk territorium står hen i det uvisse.

Samarbejdet indebærer støtte til grænsebevogtning og kontrol samt hjælp til screening af migranter, for at afgøre hvilke, der har ret til beskyttelse. EU har lovet Libyen at genhuse nogle af migranterne. Men EU's ambition på dette område er tvivlsom, idet EU sidste år i alt kun genhusede 7000 flygtninge. Der er derfor risiko for, at Libyen bliver et langtidslager for migranter, som det er set i Tyrkiet, hvor 10.000 flygtninge, hvis beskyttelsesret er anerkendt af UNHCR, er strandet. Om migranterne kan søge asyl i EU fra libysk territorium er uvist.

Til gengæld for, at Libyen accepterer denne direkte deportation af migranter, har Italien og EU lovet at hjælpe med at sikre Libyens sydlige grænse.

Grænserne rykker ud

For at komme udenom kravet om beskyttelse af flygtninge, der gælder indenfor EU's grænser, har Italien indgået en aftale med Libyen om patruljering i libyske farvande. Hvis migranter pågribes kan de sendes direkte tilbage til Libyen. En italiensk grænsevagt forklarede i marts til avisen La Reppublica, at en tilbagelevering var den værste ordre han nogensinde havde udført: "Da vi tog dem ombord, takkede de os for at redde dem [..] Mit hjerte sank. Jeg kunne ikke fortælle dem at vi ville tage dem tilbage til det helvede som de havde risikeret deres liv for at komme væk fra. [..] Vi efterlod dem i Tripoli havn, hvor libyske soldater ventede på dem."

I perioden 7. maj til 5. juli 2009 blev 1122 migranter leveret direkte tilbage til Libyen. Til gengæld for, at Libyen accepterer denne direkte deportation af migranter, har Italien og EU lovet at hjælpe med at sikre Libyens sydlige grænse. Et italiensk firma har indgået en aftale med Libyen til en værdi af 300 millioner euro, om at sikre ørkengrænsen, der adskiller landet fra Sudan, Tchad og Niger. Den italienske regering og EU vil bidrage økonomisk til projektet.

EU's grænsekontrol rykkes dermed ind på det afrikanske kontinent. Ud i den libyske ørken, der gennem årtier har fungeret som rute for trans-sahara migration til såvel Libyen som EU. En ørken som ifølge Amnesty International bliver brugt af libyske myndigheder til at dumpe migranter i. Når illegale migranter pågribes i Libyen eller udleveres af italiensk grænsekontrol placeres de i detentionslejre. Senere transporteres de tilbage til deres hjemland, medmindre de har penge og kan bestikke sig fri, eller blive købt af libyske borgere. Nogle migranter når dog aldrig hjem, men dumpes i ørkenen. I perioden 1998 til 2003 blev 14.000 migranter dumpet på den 4400 kilometer lange ørkengrænse.

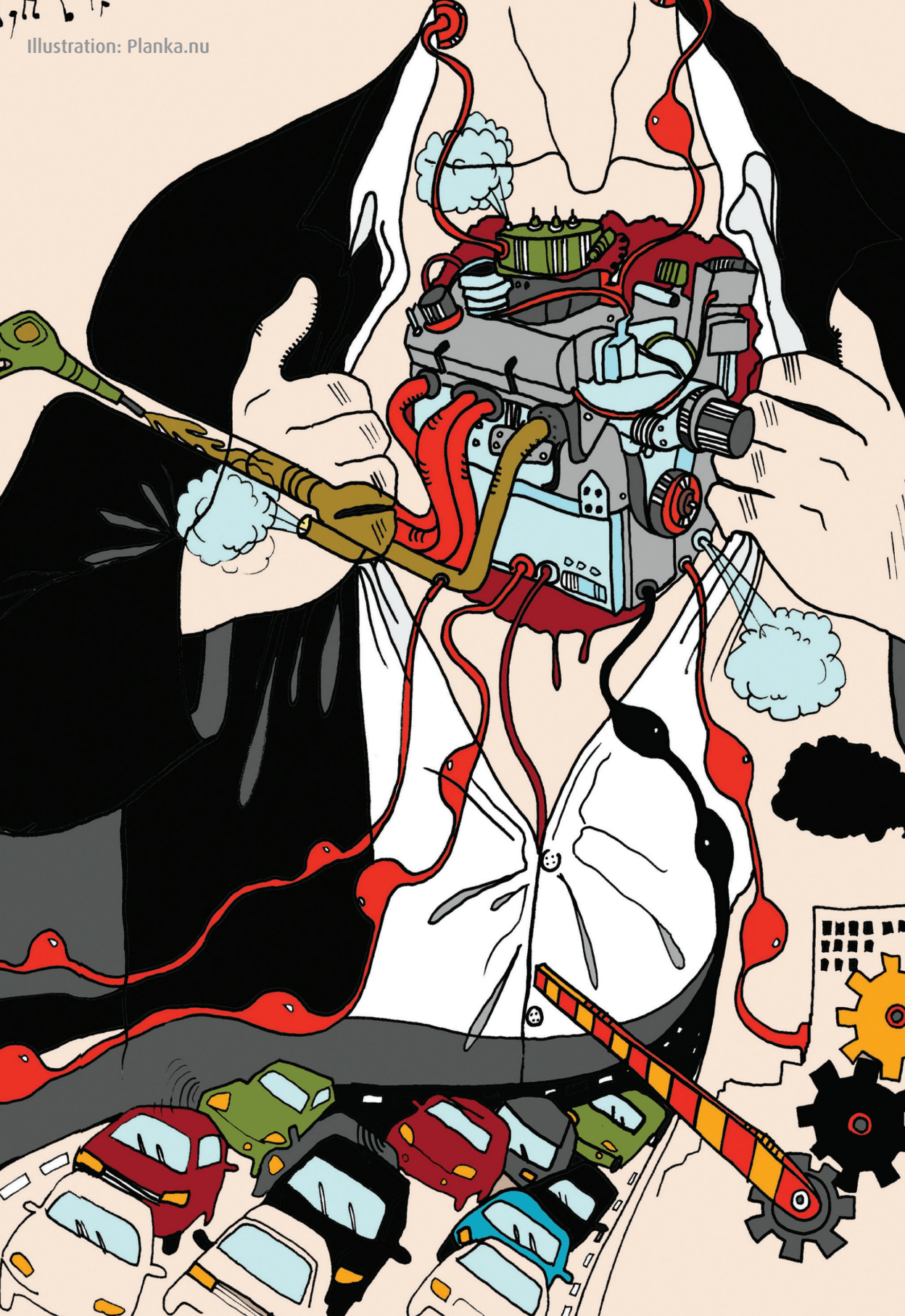
Migranter som valuta

De europæiske grænseregioner er i stigende grad komplekse territorier, hvor migranter udgør en central valuta. Nordafrika er buffer for migranter fra hele det afrikanske kontinent. De fanges her i forsøget på at nå Europa. Migranterne betaler prisen for de forstærkede grænser og for de politiske aftaler europæiske lande indgår i regionen. Politiske principper og konventioner opgives til fordel for at begrænse migrationen til EU. Når grænserne eksternaliseres og migranterne aldrig når EU's grænse, er de ikke omfattet af beskyttelseskravet og har ikke adgang til at søge asyl. Indenfor grænserne gælder europæisk lovgivning, herunder de internationale konventioner som EU har tilsluttet sig, men udenfor grænserne er der andre eller ingen regler.

Ved at holde migranter en armslængde væk, forsøger EU at vaske sine hænder. Dødsfaldene er knap så synlige for europæerne når de finder sted i et libysk detentionscenter eller i den libyske ørken, som når der skylder lig op på de sydeuropæiske badestrande.

Anne Rehder er medlem af GAIA-redaktionen. Læs mere i artiklen Grænseløs grænsekontrol i GAIA nr. 60 og i temanummeret om migration, GAIA nr. 51.

Illustration: Planka.nu

INFRASTRUKTUREL DISCIPLINERING

Om det herskende trafikhierarkis negative konsekvenser og drømmen om et nyt tilgængelighedsparadigme. Rapport fra den svenske aktivistgruppe for gratis offentlig transport, Planka.nu.

Introduktion: *Man fødes ikke som bilist, man bliver det.*

Mobilitet og samfundsklasse er tæt sammenvævede. Ikke blot fordi muligheden for mobilitet hænger sammen med økonomiske ressourcer, men også fordi et samfund som er bygget efter samtidens mobilitetparadigme – automobilitet – direkte bidrager til øgede økonomiske og sociale uligheder.

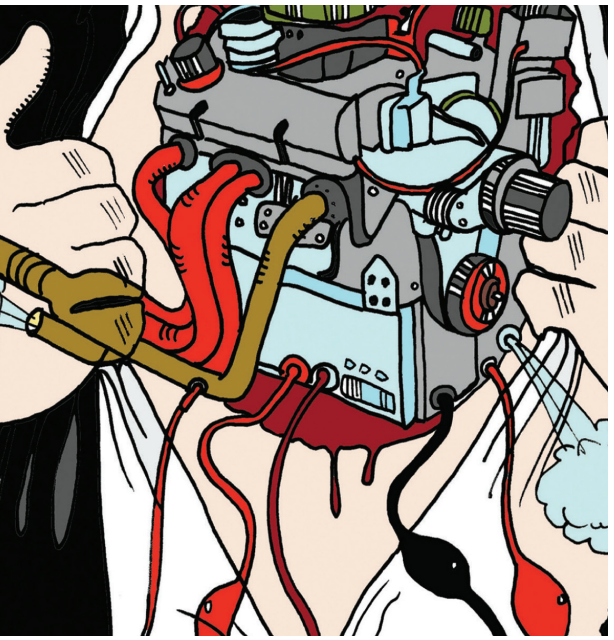
Alle kan ved et første blik se, at et samfund der prioriterer bilisme privilegerer bilister. Lige så tydeligt er det, at andelen af hvide, højtlønnede mænd er overrepræsenteret blandt bilister, nøjagtig som det modsatte er gældende blandt kollektivtrafikanter. Men et samfund der prioriterer bilisme, og ser en evigt øgning af mobilitet som en nærmest magisk opskrift til fremgang, øger også ulighederne mellem folk.

Det dominerende trafikhierarki, med bilen i toppen og kollektivtrafikken, fodgængerne og cyklisterne nederst, kommer til udtryk ved at forskellige færdselsmidler tildeles ulige ressourcer og plads. Med bilen øverst i trafikhierarkiet får vi et samfund bygget på automobilitet. En verden hvor vores liv i alt for stor udstrækning styres af bilen.

Rapporten er skrevet for at klargøre hvordan trafikhierarkiet ser ud og hvad det betyder: et samfund bygget på automobilitet er ikke bare skadeligt i et økologisk perspektiv, det leder også til økonomisk og social segregering. Ved at belyse problemerne med dagens trafikhierarki og optegne skitserne til en anden måde, at planlægge og håndtere bevægelse, så tror og håber vi på at kunne give inspiration til løsninger på andre samfundsproblemer.

Bilen sætter os i modsætning til hinanden. Hvem har ikke oplevet at sætte sig ind i en bil og få følelsen af, at blive forvandlet til en bilist? Alene det, at sætte sig bag rattet synes, for næsten alle, at føre til egoistisk adfærd, en situation, hvor alle forsøger at vinde noget på andres vegne. Mens man kører bil, bliver ens medmennesker (andre bilister, offentlig transport brugerne, fodgængere, cyklister) til forhindringer på ens vej. Hvem kan ikke ærligt anerkende den aggressive konkurrencefølelse, som bilen skaber i os? Vi ønsker ikke at fremme denne adfærd, og er overbeviste om, at man ikke er født bilist, men snarere bliver en. Derfor mener vi, at risikoen for at folk bliver bilister skal minimeres.

Derfor ønsker vi ikke blot, at ændre rangordenen i trafikkens hierarki og tage bilen ned fra sin piedestal. Snarere ønsker vi et samfund bygget på helt andre præmisser. Et samfund, hvor ingen er tvunget ud i bilisme, hvad enten passivt eller aktivt. Et samfund, hvor nærhed

og tilgængelighed - hvad folk har brug for at tilfredsstille deres behov og ønsker - står øverst.

Auto-mobilitet

Auto-mobilitet er et begreb, der anvendes til at fortolke og beskrive de institutioner og praksisser, der organiserer, støtter og former bilernes bevægelse og deres indvirkning på vores samfund. Automobilitet er også den diskurs, der bruges til at legitimere bilen som samfundets motor for fremskridt. Det gøres ved at forbinde bilen med idéer om frihed, udvikling, individualitet og selvstændighed. Auto-mobilitet er, kort sagt, en af de grundlæggende socioteknologiske institutioner, moderniteten er organiseret gennem.

Auto-mobilitet er sammensat af ordene autonomi og mobilitet, og et ordspil, da auto lige så godt kan læses som bil. I denne sammenhæng skal det forstås som forbundet til selvstændighed, og som et begreb til at beskrive vores samfunds syn på mobilitet og autonomi: Du opnår uafhængighed gennem mobilitet, og ægte mobilitet kan kun opnås uafhængigt. Det er ideer stærkt forbundet med den liberale ideologi, der proklamerer os alle som individer, frie til at vælge vores egen levevis. Det er en ideologi, der i sin mest ekstreme form benægter eksistensen af samfundet. Men lige som tanken om det frie individ er skabt og vedligeholdes af en bestemt samfundsformation, skal tanken om auto-mobilitet produceres og vedligeholdes. Uden veje, kunne hverken bilindustrien og olieindustrien producere biler. Auto-mobilitet er en selvmodsigelse, for bilister kan ikke frit kan vælge deres egne veje, men er snarere nødt til at køre på veje bygget og planlagt af politikerne. Det er veje på vej til og fra arbejdspladsen og hjemmet, der ligger bestemte steder af politiske og økonomiske grunde.

Det er temmelig ironisk, at bilen i så stor udstrækning er blevet udråbt som vejen til frihed og individualitet, at det er blevet en del af den hellige gral for moderne liberalisme. For bilen forudsætter i virkeligheden en række offentlige og private kontrolsystemer. Et utal af forordninger skal være på plads for at massebilismen kan fungere:

Hvor hurtigt du må køre, hvor du må køre, i hvilken retning du skal køre, hvor du kan stoppe, hvor meget din bil må forurene, og hvor sikker den skal være.

For at få dette til at fungere må der etableres et enorm kontrolregime, der kan disciplinere chauffører såvel som ikke-bilister til at indpasse sig og adlyde reglerne. Bilens frihed er derfor udviklet hånd i hånd med en øget kontrol med mobilitet.

Den nuværende form for bilisme bærer en række uløselige, og iboende, destruktive tendenser.

Masse-bilisme er overbelastning: Bilisme er baseret på et samfund, der subsidierer og opfordrer alle sine borgere til at rejse med bil, men hvis alle gør det, bliver auto-mobiliteten til stilstand. Trafikpropper og kødannelse er den logiske konsekvens af et bil-samfund. Masse-bilismen bliver derfor sin egen værste fjende.

Masse-bilisme er over-udnyttelse: vores klima, vores naturlige ressourcer, os selv, vores byer, enda hele det geo-politiske system er blevet ramt af akut krise på grund af masse-bilisme. Klima ændringerne galoperer i takt til den brusende støj af motorer. Vores byer ædes af biler, der levner mindre og mindre plads til dem, der bor i dem. Olieproduktion og svigende priser fører til geo-politiske kriser, som krige for at opretholde adgang til billig olie.

De opridsede problemer er imidlertid ikke lejlighedsvise forstyrrelser i et ellers velfungerende system. Det er i stedet normen for hvordan systemet fungerer.

Hvornår var sidste gang du hørte nogen med magt kritisere masse-bilismen som system? At nogen i det nuværende politiske klima skulle proklamere en krig mod bilkørsel virker urealistisk. Selv om trafiksikkerhed selvfølgelig er godt, er det også en måde at forsøge at løse et problem ved at kurere symptomerne fremfor årsagerne.

Offentlig mobilitet

Begrebet auto-mobilitet er tæt forbundet med masse-bilisme, men det er vigtigt, at forstå, hvordan det påvirker alle dele af, hvordan vi planlægger vores samfund. Auto-mobilitet er baseret på en forståelse af bil-samfundet, men kan og bør også bruges til at forstå, hvordan vi opfatter den enkelte, samt hendes rettigheder og muligheder for at bevæge sig rundt. I et samfund, så fikseret med tanken om frie og selvstædige individer, kan det være svært at se, hvordan mange af vores forestillinger er formet af denne idé. Desto vigtigere bliver det at forstå og anvende begrebet bilisme. Begrebet auto-mobilitet kan, når det anvendes korrekt, være et værktøj til at analysere samfundet og at forstå, hvordan trafikplanlægning kan bruges til at lave radikale ændringer og grøn politik.

Tanken om det frie individ med magt til at herske over sit eget liv er et produkt af et bestemt samfund, og det samme gælder ideen om bilisme. Ideen er afhængig af den politik, der skaber det, definerer dets begrænsninger og maskerer dets iboende modsætninger: Nemlig at din mobilitet er baseret på andres stilstand. Bilen er kun nøglen til frihed, så længe samfundet ikke regnes med, og det er derfor alle bilannoncer finder sted i ørkenen eller på tomme bjergveje.

I stedet for at ændre den offentlige transport, så den passer til behovene i for den enkelte bilist, bør vi udvide den. I stedet for at forsøge at individualisere det trafikale rum, bør vi styrke dens funktion som det sociale knudepunkt vores liv og samfund drejer sig omkring.

Hvis vi som en moderne, grøn og radikal venstrefløj vil ændre vores samfund må vi udfordrer vores kulturarv og ikke sætte for meget tillid til "udviklingen". Vi skal udfordrer ideen at bilen er forbundet med frihed og lighed. Vi skal begynde at tænke på, hvordan man omdanner vores samfund i en retning, hvor mindre mobilitet er nødvendigt. Det betyder ikke, at vi bør holde op med at bevæge os, men den gentagne, meningsløse pendling skal begrænses, og at vi bør forsøge at organisere transporten på baggrund af en viden om at vi alle er en del af samfundet.

En begyndelse må være ikke bare at acceptere, men faktisk at dyrke det offentlige i offentlig transport.

Gratis offentlig transport

I det lange løb er vi nødt til at bevæge sig væk fra dagens mobilitetsparadigme og erstatte det med et nærheds- eller tilgængelighedsparadigme. I stedet for at have en vejadministration og en jernbaneadministration kunne vi præsentere en tilgængelighedsadministration, som ville se på det bredere billede, når de udvikler eller ombygger byer. Så tilgængeligheden, i form af hvad folk har brug for til at tilfredsstille deres behov og ønsker, sættes i spidsen. En administration, der ikke ser mobilitet som noget godt eller ønskværdigt i sig selv.

Det er noget, det vil tage lang tid at se virkningen af, og kræver store ændringer i den måde, vi planlægger og bygger vores byer på. Men i mellemtiden er der en masse mindre ændringer, der skal gøres for at reducere biltrafikken og øge andelen af rejser med offentlig transport, til fods eller på cykel.

Ved at gøre offentlig transport gratis og tilgængeligt for alle, kan vi realisere potentialet for offentlig transport som fælles rum [red. forstået som en fælled]. Når vi understreger det offentlige i offentlig transport, gør vi det blandt andet fordi et levende offentligt rum er en forudsætning for at folk føler sig trygge: Individuel sårbarhed reduceres, når vi er omgivet af andre mennesker. Offentlig transport skal være en integreret del af det samfund, vi alle lever i, og bør derfor afspejle mangfoldighed af sociale relationer og være tilgængeligt for alle.

Tilgængelighed

Spørgsmålet bliver derfor hvordan vi kan ændre vores måde at planlægge det trafikale rum. Hvordan bevæger vi os fra mobilitet til tilgængelighed?

Først og fremmest skal vi generobre troen på politik. Vi har brug for at genvinde den offentlige kontrol over vores byer, så vi sammen kan beslutte at sige nej, når der bygges på måder, der ødelægger mulighederne for planlægning af en god bystruktur.

Et vigtigt skridt er at integrere den offentlige transport i byens planlægning, da disse både påvirker og påvirkes af hinanden. Ved at styre byens rumlige ekspansion får vi mulighed for, at minimere antallet af nødvendige rejser og sikre, at den offentlige transport bliver en levedygtig mulighed for alle borgere.

At være i stand til at trodse det aktuelle mobilitets paradigme og begynde at bygge byer, hvor alles adgang til samfundets goder er sat i centrum, vi er nødt til at starte i vores egen forstæder. Selvfølgelig skal vi lære af de bedste praksisser fra byfornyelsesprocesserne, men udfordringen med at ændre vores forstæder er så meget større end at foreslå med et par gågader.

Lokale forandringer

Senest har vi set en kraftig stigning i organiserede fælles reaktioner på lukning og forflytning af lokale tjenester. At skære ned på offentlige serviceydelser som skoler og lokale butikker er en logisk konsekvens af et samfund besat med

mobilitet. Det er også grunden til, at kampen for levende samfund erinspirerende, og vi bør sigte mod at udvikle og forbinde hver eneste kamp for en lokal svømmehal eller børnehave. Set på denne måde kan disse lokaltbaserede fælles strategier anskues som modstand mod automobilitet: At kæmpe mod processen, hvor lokale tjenester lukkes, med argumentet om, at folk selv kan transportere sig til lignende serviceydelser i andre områder. Derfor sammenkædes det lokale og mulighederne for mobilitet.

Det er dog ikke kun et spørgsmål om mobilitet, men også et spørgsmål om klasse. Ved at inddrive vores lokale centre kan vi stoppe den nuværende udvikling, hvor kvaliteten trækkes til bykernerne. Ved at indføre et princip om nærhed til offentlige ydelser, kan vi øge den generelle kvalitet af servicerne. I stedet for at gøre det muligt for de bedrestillede at betale ekstra og pendle til en bedre skole, gør en revitalisering af nærhed det muligt for alle, at organiserer forbedringer, hvor de bor. Sagt med andre ord: Ved at lade middelklassen dele skoler og andre offentlige tjenester med folk fra blokke med lejeboliger garanterer vi øget kvalitet for alle.

Ved at udfylde vores byer med åbne og imødekommende offentlige rum, fyldes de af liv. Og byens liv gør os mere åbne og imødekommende. Og ændringerne i byens rum ændrer vores adfærd over for hinanden.

I stedet for at kigge på pendling og anden transport som noget, vi "nødt til at gøre," noget adskilt fra andre aktiviteter, skal vi se, hvordan de er forbundet til vores forsøg på at skabe gode liv. En by opløst af meningsløse og påtvungen bevægelse er også en opløsning af vores liv. En ødelagt by fragmenterer vores liv i forskellige, spredte, stykker og fremmedgør os fra hinanden og os selv. Et samfund, hvor alt er nødt til at have sin egen plads og sin egen tid - sove, arbejde, lære, lege, butik, socialisere - formindsker vores måder at leve på.

Denne adskillelse af funktioner kan ligesom arbejdsdelingen, være drømmen for en planlægger eller en leder, men det er på tide at se i øjnene, at vi har ladet dette gå alt for langt. For hvem ønsker ikke at være i stand til at spille, lære og arbejde på samme tid - og på samme sted?

Litteratur

Böhm, Jones, Land & Paterson (2006): Against Automobility.
Gehl & Gemzøe (2004): Public Spaces Public Life.
Gorz (1973): The Social Ideology of the Motorcar. www.copenhagenize.com/2009/11/social-ideology-of-motorcar.html
Illich (1973): "Energy Crisis" ur Energy and Equity www.clevercycles.com/energy_and_equity/
National Surface Transportation Infrastructure Financing Commission (2009): Paying Our Way - Executive Summary http://FinanceCommission.dot.gov/Documents/NSTIF_Commission_Final_Report_Exec_Summary_Feb09.pdf
Stridsberg (2004): Dödskallt stål http://www.tidskrift.nu/artikel.php?Id=2404

Artiklen er redigeret og forkortet af Lars Gaardsøe.

FANGEKONFERENCEN

Nyt netværk for solidaritet med politiske fanger

Et af målene med konferencen var at danne et netværk, der kunne styrke den internationale solidaritet med politiske fanger. Det er endnu for tidligt at sige, om det er lykkedes. På konferencens afsluttende plenummøde blev vedtaget en aktivitetsplan og nedsat en følgegruppe, med en deltager fra hvert land, som skal være ansvarlig for at føre aktiviteterne ud i livet. Aktivitetsplanen indeholder følgende opgaver:

- Oprette en fælles hjemmeside med links til alle deltagende organisationer, der informerer om retssager, fængslinger og solidaritetsinitiativer
- Forberede alternative retssager om politiske fanger
- Sende delegationer til retssager mod politiske aktivister
- Udarbejde lister med navne på politiske fanger i de forskellige lande, så man kan sende dem solidaritetshilsener
- Udpege en international fangedag
- Lave dokumentarfilm om politiske fanger
- Udgive bøger med digte af poliske fanger
- Udarbejde e-mail liste over alle deltagere på konferencen
- Forberede fremtidige konferencer om politiske fanger

Følg med i arbejdet på: www.freeallpoliticalprisoners.org

Konferencen 'Free All Political Prisoners' blev afholdt den 22.-24. oktober i København. Formålet med konferencen var at styrke solidariteten med politiske fanger over hele verden. Konferencen var organiseret af Internationalt Forum i samarbejde med organisationer fra Iran, Baskerlandet og Tyrkiet. Der deltog knap 200 aktivister fra hele verden – blandt andet USA, Mexico, Colombia, Baskerlandet, Filippinerne, Tyrkiet, Kurdistan, Iran, Palæstina, Libanon og en række europæiske lande.

Uddrag af afsluttende hilsen til konferencen af C. T. Tabuga fra Filippinerne.

"Kære venner og kammerater.
Vi er nu nået til afslutningen af denne frugtbare konference. Lad os holde en pause og ære og mindes de politiske fanger som døde i fængslerne under tortur, hængning, henrettelse, sygdom og selvmord som følge af det forfærdelige og nedværdigende liv, de henlever i fængslerne.
I de sidste tre dage har vi hørt historier om de lidelser som politiske fanger udsættes for (…) i Iran, Baskerlandet, Tyrkiet, Kurdistan, Palæstina, Colombia, Danmark, Mexico, Filippinerne og USA.
Vi sørger over de inhumane forhold og dødsfaldene i fængslerne. Men gennem den stolte modstand som de politiske fanger og deres familier og allierede har ydet, inspireres vi til at vende vores sorg og vrede til en organiseret modstand mod udbytterne og undertrykkerne."

C.T. Tabuga deltog på konferencen

Workshops

Konferencen var bygget op omkring workshops. Hensigten var at skabe en konference hvor deltagerne selv kunne være aktive og deltage i debatter og ikke blot - som det ofte er tilfældet med internationale konferencer - sidde og lytte passivt på veltalende personligheder.

En af de mest velbesøgte workshops på konferencen var "A Fair Trial for Mumia Abu Jamal", arrangeret af Mumia Abu Jamals advokat Robert Bryan, i samarbejde med Søren Søndergaard fra Folkebevægelsen mod EU. En workshop som efter konferencen har betydet, at der er kommet nyt liv til Mumia-kampagnen i Danmark.

Foreningen Oprør arrangerede i samarbejde med ROJ TV en workshop omkring terrorlovene og deres konsekvenser. Et spørgsmål som også blev behandlet i andre workshops om terrorlovene og kriminalisering af fagligt og politisk arbejde.

Forholdene for politiske fanger i iranske -, tyrkiske -, israelske -, filippinske - og mexicanske fængsler blev diskuteret i en række workshops, hvor der bl.a. var ubehagelige beskrivelse af tortur, mord og voldtægter.

På en anden workshop blev administrative fængslinger (at stater fængsler personer uden retssag red.) diskuteret og eksemplificeret. Administrative fængslinger anvendes meget ofte i Israel og nu også i Danmark. Det kom frem, at de administrative fængslinger ikke blot anvendes til at skræmme de indespærrede fra fortsat politisk aktivitet, men også til at skræmme folk uden for fængslerne: familierne, vennerne, aktivisterne – fra at deltage i politiske aktiviteter rettet mod regimerne og deres håndlangere.

Endelig var der workshops omkring planlægning af kommende tribunaler, altså alternative retssager.

Tak til alle aktivisterne!

Aktivister fra Internationalt Forum har lagt et stort arbejde i konferencen. Layout og tryk af program, afhentning af internationale gæster i lufthavnen, finde sovepladser til de tilrejsende deltagere, mødedirigenter, tolke osv. Også en stor tak til de mange aktivister fra Ungdomshuset; Uden dem var konferencen aldrig lykkedes.

Tekst: Irene Clausen

Fotos: Nasser Al-Sahli og Birte Nyholm

Boganmeldelse:
Charlie Emil Krautwald & Daniel Nikolaj Madsen:
"En ny tids revolutionære". Comandanta Ramona, 2010.

OPRØRET SOM IKKE VIL DØ

To unge mænd fyldt med energi tager til Mexico. Undervejs proklamerer de, at de vil skrive en bog. Den ligger nu klar, kun ca. et halvt år senere, udgivet på forfatternes eget og til lejligheden oprettede forlag Comandanta Ramona, opkaldt efter en stærk kvindeskikkelse blandt Zapatisterne.

Morten Ranum

Det er som om vi alle i lang tid har ventet på en bog som denne. På samme måde som aktivister overalt i verden i 1990'erne ventede på noget, som viste sig at skulle blive Zapatisternes oprør i Mexico. I bogens første del går forfatterne til sagens emne med en befriende ny orientering. Glemt er al persondyrkelse af Subcommandante Marcos, Zapatisternes talsperson. I bogens tredje kapitel fremhæves det bramfrit, at enhver kan tage skihue på og være en del af oprøret. Videre beskrives, hvordan Marcos genfødes konstant. Godt nok citeres Marcos flittigt, men det er vel svært at gøre andet, da Marcos fungerer som Zapatisternes talerør. Det generelle indtryk er, at det er Zapatisterne, der er i centrum for bogens optik – ikke Marcos.

Et mere radikalt perspektiv havde i min optik været ønskeligt: Ikke alene kan enhver iklæde sig en skihue, men der vil altid være en ny mand bag masken. Ude i Roberto Barrios, hvor jeg sad og kiggede ud i luften for mange år siden, kom de små drenge hen til mig og introducerede sig som Marco, hvorefter de tilføjede ligesom Marcos. Marcos er således alle små drenge – og piger markeret med tilføjelse af et 's', der på spansk indikerer flertal.

Oprørets stemmer

I bogens anden og tredje del bringes en række interviews, dels med repræsentanter for forskellige dele af den zapatistiske bevægelse i Mexico, dels med danske aktivister som er inspirerede af Zapatisterne. Formålet med de mexicanske interviews er at give konkrete stemmer til oprøret i Mexico. Spørgsmålet er, hvad og hvem de giver stemme til. Måske kunne de have været eksempler fra en hvilken som helst politisk bevægelse, hvor som helst i verden. Det er som om det slet ikke handler om det samme, som vi er blevet introduceret til i de forudgående kapitler. Det ville have været en bedre idé om forfatterne havde suppleret deres generelle beskrivelse af Zapatisterne med deres egne oplevelser fra deres ophold i Chiapas.

Global Zapatisme

Formålet med bogens sidste tredjedel er at placere Zapatisterne i en global sammen-

hæng. Derfor diskuterer forfatterne, hvordan Zapatisterne har forandret den aktivistiske venstrefløjs måde at tænke politik på. Pointerne i diskussionen om Zapatistenes globale betydning er uklar. Det skyldes nok, at de danske aktivister som forfatterne vælger at interviewe ikke er særlig inspirerede af Zapatisterne. Der er andre eksempler som kunne have været mere relevante. Hedengangne Globale Rødder og kampen om Jagtvej 69 viser en stærk inspiration fra Zapatisterne. Efter rydningen af Ungdomshuset sang aktivisterne som et ekko fra Chiapas: Jagtvej er ikke kun et sted ude på Nørrebro, men befinder sig i hele byen og rigtig mange huse har nummer 69. Aktivisterne sagde, at hvis de tager vores hus, så tvinges vi til at bo i hele byen.

På tilsvarende måde må man undre sig over de eksempler, som forfatterne bruger til at illustrere, hvordan Zapatisterne har påvirket den globale modstand. Der fokuseres på moddemonstrationer i forbindelse med internationale topmøder rundt om i verden. Zapatisterne har været afgørende i formningen af globaliseringsbevægelsen, men demonstrationerne i sig selv bygger på meget traditionelle tanker om aktivisme og modstand. Derimod bør udviklingen af World Social Forum ses som en direkte forlængelse af Zapatisternes intergalaktiske møder og have været fremhævet som sådan.

To konklusioner

Som anmelder efterlades jeg med to alternative konklusioner, og læserne kan vælge den som forekommer dem mest attråværdig:

Den første konklusion er at bogen brækker fra hinanden, fordi forfatterne vil for meget. De vil skrive en historisk og politisk bog om Zapatisterne, og samtidig vil de diskutere den globale modstand og dokumentere, hvordan Zapatistene har fornyet og genfødt kritikken af kapitalismen og mulighederne for at skabe en anden verden.

Den anden konklusion er, at der ingen direkte sammenhæng er mellem Zapatisternes retorik og den konkrete hverdag i Chiapas. Retorikkens formål er at gøre opmærksom på menneskerettighedskrænkelser overfor den indianske befolkning. Imidlertid er retorikken ikke et neutralt spejl. Den bærer drømmen om en anden verden i sig. Derfor er der ikke noget at se i Chiapas – kun social uretfærdighed som så mange andre steder i verden. Interviews i Mexico vil ikke vise et alternativ, som reflekterer indholdet i Zapatisternes retorik. Derfor må bogen nødvendigvis forekomme opsplittet.

Et vigtigt og interessant bidrag

Forfatterne har prioriteret Zapatisternes kritik af nyliberalismen og deres forbindelse til modstandsbevægelser andre steder i verden. De springer let henover en analyse af Zapatisternes retorik, som indeholder en interessant symbolik, hvor fiktion og maleriske beskrivelser spiller en stor rolle. Det er ærgerligt. Men under alle omstændigheder har bogen bragt os afgørende videre i vores måde at tale om Zaptisterne på. – og det er særdeles vigtigt.

Bogen er et vigtigt og interessant bidrag til diskussionen af Zapatisterne. Noget som har været savnet i lang tid. Jeg håber, at den blot er toppen af isbjerget – og vidner om en ny generation af aktivister, som mener noget og gerne skriver det ned.

Morten Ranum har været i Mexico og Chiapas flere gange og skrevet to artikler om Zapatisterne. Den ene er udgivet i "Brudflader" på Forlaget Frydenlund (2008), hvor der fokuseres på den rolle, som poesi og kunst spiller i formidlingen af Zapatisternes oprør.

GIV EN SKÆRV TIL FIGHTERS+LOVERS

TILMELD EN FAST OVERFØRSEL
HVER MÅNED VIA PBS PÅ
FIGHTERSANDLOVERS.ORG

FIGHTERS ✪ LOVERS
støttekreds

Den historisk og politisk vigtige bog:

Paul Frölich:

Rosa Luxemburg
- idé og handling

Den revolutionære julegave!

Indbundet, 512 sider, rigt illustreret. Forlaget Solidaritet
Pris 200 kr. (plus evt. forsendelse 50,50 kr.) Sælges af IF i Solidaritetsbutikken
Bestilling via: vssolidaritet@gmail.com eller ved indbetaling af 250,50 kr. på konto 1551-6850510

Solidaritet over grænser - mellem oprør

Internationalt Forum er en solidaritetsorganisation, der støtter de folkelige kræfter, som kæmper mod undertrykkelse og udbytning over alt i verden. Det kan være jordløse bønder i Brasilien, oprørere i Colombias bjerge, politiske aktivister i Kurdistan, indianske kvinder i Chiapas eller asylansøgere i Europa. Som verden ser ud i dag, bliver ressourcerne stadig mere ulige fordelt. Mens rigdommen koncentreres på færre og færre hænder, lever milliarder af mennesker i fattigdom og elendighed. Polariseringen og undertrykkelsen vokser ikke kun i den såkaldte tredje verden, men også i Europa og USA. Samtidig opnår de transnationale selskaber større og større politisk og økonomisk indflydelse. Den globale dagsorden sættes på udemokratisk vis især i USA, EU og Japan og i deres loger: FN's sikkerhedsråd, G8, Verdensbanken, IMF, NATO og WTO. Derfor er internationalt forum en anti-imperialistisk organisation, der forsøger at bidrage til kampen imod den kapitalistiske verdensorden og for en gensidig solidaritet mellem folk verden over.

Meld dig ind på internationaltforum.dk/blivmedlem
eller kom ind i butikken i København.

Afsender:
Internationalt Forum
Griffenfeldsgade 41
2200 København N

POST B
PP DANMARK
Returneres ved varig adresseændring

Godt nytår!